

1. Коваль А. Від Карпатських гір. Щоденник мистецтв / А.Коваль // Київська правда. – 1959. – 29 листопада.
2. Концерти Гуцульського ансамблю в Криму // Радянський Крим. – 1957. – 27 листопада.
3. Пігорев М. Гуцульський ансамбль пісні і танцю в Алма-Аті / М.Пігорев // Київська правда. – 1957. – 29 жовтня.
4. Иванов Р. Гуцульский ансамбль в Ижевске / Р.Иванов // Удмуртская правда. – 1960. – 26 октября.
5. Указ Президії Верховної Ради Української РСР “Про присвоєння почесного звання Заслуженого артиста керівникам Гуцульського ансамблю пісні і танцю Станіславської обласної філармонії” // Прикарпатська правда. – 1956. – 16 грудня.
6. Гринишин М. Арканове коло (спогади) / М.Гринишин. – К. : Юніверс, 2007. – 147 с.
7. Домашній архів родини Пашенків.
8. Спогади автора статті.

The well-known Precarpathian conductor and pedagogue Volodymyr Pashchenko life and creative way is considered in presented article. The phases of his creative activity are analysed. The special attention is given to the period of conductor's activity as the art manager of the Gutsul song and dance ensemble, the repertoire genre dynamics of the ensemble under the direction of V.Pashchenko is defined.

Key words: V.Pashchenko, choral art, Gutsulansamble of song and dance, conductor's art.

УДК 78.071.1

ББК 85.310.2

Наталія Любецька

ТВОРЧИСТЬ КОМПОЗИТОРІВ ЛУГАНЩИНИ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ ст.

У статті розкривається професійна творчість композиторів Луганщини в останні десятиріччя ХХ – на початку ХХІ століть, зокрема в галузі академічних жанрів. Надається образно-стильова характеристика їхньої музики. Виявляються загальні риси та особливості розвитку регіональної композиторської школи.

Ключові слова: професійна композиторська творчість, музичні твори, жанри і стилі музики, образно-емоційний зміст музики.

Професійна композиторська творчість є важливою та невід’ємною частиною музичної культури будь-якого регіону чи великого міста, оскільки наявність такого прошарку музичного мистецтва не тільки значно збагачує місцеву культуру, а й формує особливу стильову ауру, замішану на синтезі різних шкіл, напрямків, традицій як принесених зовні, так і власне пророщених. На Луганщині професійна композиторська творчість почала формуватися лише в останні десятиріччя, однак, незважаючи на це, досягнення місцевих композиторів за цей час виявилися досить плідними та отримали визнання далеко за межами регіону.

Дослідження творчості луганських композиторів здійснювалося епізодично, в основному – це невеликі статті чи нариси, присвячені окремій постаті або конкретному твору. Серед них виділяються роботи Є.Міхальнової, присвячені творчості Сергія Турнеєва [10; 11], публікації авторів А.Василенка [1], Ю.Несвіта [13; 14], І.Яценко та Г.Синяньської [18], в яких висвітлюється композиторська творчість Андрія Шашевського. Окремого аспекту творчості (вокальна музика) Ганни Ковальнової та Сергія Турнеєва торкається А.Василенко [2; 3]. Однак поза увагою мистецтвознавців та культурологів залишаються інші жанрові напрями творчості відомої луганської композиторки Г.Ковальнової (хорова, симфонічна, камерна та ін.), а також досвідчених та молодих композиторів Луганщини Олени Гончарук, Антона Клейна, Катерини Карпенко. Відсутнім виявляється також цілісне охоплення у висвітленні творчості луганських композиторів як певного культурно-мистецького нашарування. Тож головною метою цієї статті постає системний аналіз діяльності та творчих досягнень луганських композиторів протягом останніх трьох десятиріч, висвітлення особистих рис їхньої творчості та виявлення особливостей становлення композиторської школи на Луганщині.

Музична культура Луганщини має міцні корені й традиції. Ще в довоєнні роки тут були організовані філармонія та оперний театр, які заклали підвалини академічного музичного мистецтва. Чисельні творчі колективи й окремі виконавці протягом ХХ століття формували обличчя регіональної професійної музичної творчості, однак композиторська галузь тут фактично

до початку 80-х років залишалася на аматорському та напівпрофесійному рівні. Таку ситуацію можна пояснити тим, що, по-перше, Луганськ того часу був порівняно молодим (заснованим на межі XVIII–XIX ст.) індустріальним містом з переважанням промислового сектора розвитку суспільного устрою, великим, але не на рівні історично усталених культурних центрів країни, якими були, наприклад, Одеса, Львів чи Харків. На той час у ньому ще не склалися глибинні творчі традиції, міцна музично-культурна еліта.

По-друге, професійна композиторська освіта надавалася у вищій ланці навчальних закладів, яких в Україні в радянські часи було лише п'ять. А тому й формування окремих композиторських шкіл та осередків традиційно відбувалося навколо цих закладів, насамперед за рахунок репродукції в них фахівців. Організація вищих навчальних закладів за спеціальністю “музичне мистецтво” в Луганську припадає лише на початок нового століття.

Першим професійним композитором, який і заклав основи майбутнього регіонального осередку в Луганську, став **Сергій Петрович Турнеєв**. Він, вихованець Северодонецького музичного училища ім. С.С.Прокоф'єва та Харківського інституту мистецтв ім. І.Котляревського, 1981 року приїхав до Луганська. Сергій Турнеєв народився 1955 року в м. Лисичанськ. Закінчивши ДМШ по класу фортепіано, він продовжує навчання в музучилищі вже на теоретичному відділенні. Серед викладачів, які здійснили вагомий вплив на його професійне становлення, митець із вдячністю згадує М.Г.Д'яченка, Л.М.Шевченко, В.А.Горшкова, Ю.А.Зільбермана [8]. Власне композиторську освіту С.Турнеєв здобув у Харкові в класі відомого українського композитора, професора Валентина Тихоновича Борисова.

Один рік (з 1981 по 1982 рр.) С.Турнеєв працює у Ворошиловградській філармонії, де займається оркестровою, а далі переходить на роботу в музичне училище на посаду викладача. З 1990 по 2001 рр. є завідуючим теоретичного відділу училища, з наступного року стає завідуючим учбовою частиною, а з 2002 року переходить на роботу в Луганський державний інститут культури і мистецтв (нині – на посаді декана музичного факультету). С.Турнеєв є членом Національної спілки композиторів з 1985 року (Донецька організація).

1994 року у зв'язку з реорганізацією спілки композиторів України (окрім шести існуючих територіальних організацій було створено ще дванадцять малих окремих осередків) у Луганську відкрито місцевий осередок, який і очолив митець. Окрім С.Турнеєва до нового осередку ввійшли музикознавець Євгенія Міхальова (член спілки композиторів з 1985 року), Ганна Ковальова, а згодом – молоді композитори А.Клейн та К.Карпенко. Окрім, власне, створення музики члени Луганського осередку НСКУ проводять авторські вечори, творчі зустрічі, різноманітні концерти та фестивалі, серед яких такий унікальний, аналогій якому в Україні не існує, фестиваль дитячої музики українських композиторів [11].

Окрім композиторської творчості, С.Турнеєв має й добрі досягнення на педагогічній ниві. Серед його випускників у музичному училищі троє продовжили навчання по фаху “композиція” в різних закладах і стали професійними композиторами. Це Т.Бабенко, А.Рощенко (закінчили НМАУ ім. П.І.Чайковського), А.Клейн (випускник Донецької державної консерваторії ім. С.С.Прокоф'єва). 2002 року в новому вищому навчальному закладі – в Луганському державному інституті культури і мистецтв відкрито також композиторське відділення, де викладання основних фахових дисциплін узяв на себе С.Турнеєв. 2007 року його перша випускниця в цьому закладі К.Карпенко з успіхом склала державний іспит, представивши Симфонію для сопрано, читця та симфонічного оркестру. Нині К.Карпенко є членом НСКУ.

Творчий багаж композитора С.Турнеєва налічує велику кількість творів різних жанрів. Основу складає симфонічна та камерна оркестрова музика: Концерт для оркестру (1981); “Награвання” (1984); Ноктюрн (1996); Танцювальна сюїта (1998); Сюїта для камерного оркестру (1978); Концерт для гобоя, фагота та камерного оркестру (1991); “Ескіз” (1997); “Ламентозо” для альту та камерного оркестру (2004); “Waldhua” для труби та камерного оркестру (2005); Концерт для кларнета та камерного оркестру в стилі бароко (2008). Інший напрямок творчості композитора – камерно-інструментальна музика, а саме: Скерцо (1983) та Пасторалі (1987) для квінтету духових; Прелюдії (1979, 1999), Варіації (1977), Соната (1982), Дитячий зошит (1992) для фортепіано; Пастораль (1998) для флейти з фортепіано; “П'ять рефлексій” (2007) для кларнета.

Не менш вдало композитор працює і у вокально-хоровому жанрі, створивши “Монолог вічного вогню” (1985) для баса та фортепіано; Цикл “Дитяча музика” на вірші К.Чуковського та С.Маршака (1984), романси й пісні на слова І.Франка (1993), Б.Грінченка (1994), Л.Лазор

(2002), обробки фінських народних пісень (2006) – усе для сопрано й фортепіано; обробки українських народних пісень (1998), “Вислухай, Боже, блаження моє” (2000), “Душа посміхається” (2002) – для жіночого хору; “Луганщина – світанок України” (1999) для солістів, хору та симфонічного оркестру. Також велику увагу композитор звертає й на музику для театральних вистав. Ним написано музичний супровід до вистав “Ніч на Івана Купала” за М.Старицьким (1997), “Сватання на Гончарівці” за Г.Квіткою-Основ’яненком (1999), “Свіччине весілля” за І.Кочергою (2002), “Бик, осел та зірка” за Ж.Суверв’єлло, М.Бартеневим, О.Усачовим (2004), “Титарівна” за М.Кропивницьким, Т.Шевченком (2004), “Тарас Бульба” за М.Гоголем, Л.Тома (2008) [8].

Музична творчість С.Турнеєва охоплює різні образно-емоційні грані. Насамперед, це філософська заглибленість, серйозні роздуми над вічними проблемами людства, що криються в суперечливій опозиції Добра і Зла. Найбільш яскраво ця риса проявилася в Концерті для гобоя, фагота та камерного оркестру композитора. Однак інші оркестрові твори відбивають зовсім протилежні емоційні сфери. Так, твір “Награвання”, основний тематизм якого будується на народно-жанровій основі, передаючи атмосферу народного святкування, відкриває яскраве радісне начало. Однак протягом тривалого розвитку розробки твору відбувається і його образна трансформація, з’являється досить різке й напружене звучання. Зовсім інші за характером “Ноктюрн” та “Ескіз” автора. Вони навіяні тендітністю, витонченістю, прозорістю.

Простежуючи стильові риси симфонічної творчості С.Турнеєва на прикладі його Концерту для гобоя, фагота та камерного оркестру, луганський музикознавець Є.Міхальова справедливо визначає неоромантизм як магістральну характеристику. Незважаючи на те, що музична мова твору є далекою від романтичних традицій, усе ж таки образно-смісловий контекст, ідея концерту базуються на засадах романтичного мистецтва, де переважає тематика зіставлення особистості і світу, філософське осмислення довічних опозицій добра і зла, життя і смерті, пошуки ідеалу і, нарешті, неотримання відповіді. Також музикознавець визначає неоромантичні тенденції у творі на засадах емоційної амплітуди твору, котра розвивається від ліричної сповідальності, ледве помітного коливання й до кипіння пристрастей, від розгубленості, що переходить у збентеження й похмурість [10].

Не менш цікавим виявляється й образно-емоційний світ вокальних творів композитора. Так, яскравий, забарвлений легким весняним настроєм романс “Цвіт весняної краси” на вірші луганської поетеси Л.Лазор відбиває радощі буття, надихає витонченістю поезики. Інший твір, також написаний на вірші цього автора, “Душа посміхається” для жіночого хору без супроводу, за спостереженням іншого луганського музикознавця А.Василенка, являє собою прекрасний взірєць піднесено-просвітленої духовної лірики, що належить до кращих традицій вітчизняної духовної музики [2].

Композиторська творчість С.Турнеєва сьогодні є визнаною далеко за межами Луганщини. Його твори виконувалися на знаних музичних форумах і фестивалях як в Україні, так і за рубежем, зокрема “Київ-мюзик-фест” (Київ), “Московська осінь” (Москва), “Скоп’євське літо” (Македонія), “Музичний форум” (Австрія) та ін. В окремих концертах музика митця звучала в Польщі, Іспанії, Канаді, США та інших країнах. Серед виконавців музики С.Турнеєва – відомі вітчизняні й зарубіжні виконавці й колективи, а саме: симфонічні оркестри Донецької та Луганської філармоній, оркестр “Київська камерата”, альтист, професор Московської консерваторії Ю.Тканов, кларнетист, професор Брюссельської консерваторії Х.Швімберг та ін. [9]. Багато творів митця записано на компакт-диски. За видатні заслуги в галузі вітчизняного мистецтва 2008 року С.Турнеєву було присвоєно почесне звання – “заслужений діяч мистецтв України”.

Більш як два десятиліття в Луганську працює композиторка **Ганна Григорівна Ковальова**. Вона є уродженкою Луганська (нар. 1964 р.). Після закінчення Ворошиловградського музичного училища (теоретичний відділ) здобула композиторську освіту в Ростовській консерваторії ім. С.Рахманінова (клас проф. Л.Клінічева). З 1991 року Г.Ковальова працює на музичному факультеті (нині Інститут культури і мистецтв) Луганського педінституту ім. Тараса Шевченка (нині Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка), є членом НСКУ. Основні напрями творчості Г.Ковальової – це симфонічна, камерна, вокально-хорова музика, а також опера. До творчих надбань композиторки належать такі великі твори, як симфонічні поеми та сюїти “Фрески за Феофаном Греком” (1989), “Сказ про Сергія” (1994), “Мідної гори господарка”

(1993); опера “Веснянка і Квітень” (1994); кантата “Душа береже” на вірші М.Рубцова (1985); концерт для кларнета з оркестром. Камерний напрямок у творчості композиторки представлено такими творами, як Концертино для флейти, кларнета та фортепіано (1993); Варіації для скрипки з фортепіано (1991); концерт для саксофона-альта “Літній вечір” (1982); струнний квартет (1986); фортепіанні твори – фантазія “Острів Валаам” (1981), цикл “24 прелюдії” (1983), соната (1984), інструментальні обробки українських народних пісень та ін. Вокально-хорова творчість композиторки представлена хором концертом на сл. О.Фета (1985), вокальним циклом “Тут жив та вмер...” на сл. О.Твардовського (1986), хорами й хоровими концертами, романсами й піснями на вірші Ф.Тютчева, Л.Лазор, хоровими обробками українських, російських, польських пісень та ін. [12].

Основні образно-емоційні грані симфонічної та інструментальної музики Г.Ковальової відбивають найчастіше трагізм, світлу лірику, журбу (струнний квартет, симфонічні твори). Драматичними колізіями наповнені рухливі розділи творів. До образів епічних, історичних та казкових авторка звертається у своїх симфонічних опусах (“Фрески за Феофаном Греком”, “Мідної гори господарка”, “Сказ про Сергія”). Щодо образної характеристики вокально-хорової музики композиторки, слід звернутися до аналітичних суджень А.Василенка, який визначає в ній вишуканий ліризм у творах на вірші російських поетів Ф.Тютчева та О.Фета. Цілу низку відтінків у творах на поезію Л.Лазор, тобто теплоту й сердечність (“Вузівський вальс”), тугу й журбу (“Плач душі”, “Романс”), повільну суворість, емоційну піднятність (“День перемоги”), жартівливість, фольклорність (“Молоденькая”), наповненість світлом, урочистість (“Гімн Богородиці”, “Пресвята Трійця”), неземна чистота, лагідність і покірливість (“Псалом 43”). Велика частина хорових і вокальних творів Г.Ковальової торкаються духовної тематики [2; 3].

Г.Ковальова з успіхом репрезентувала свої твори на провідному музичному фестивалі країни “Київ-мюзик-фест” в авторських концертах. Серед виконавців її музики провідні луганські музиканти та колективи, зокрема струнний квартет та симфонічний оркестр філармонії, хор “Благовіст”, хор Інституту культури і мистецтв ЛНУ ім. Тараса Шевченка, відомі вокалісти Луганська. Своєрідна композиторська творчість Г.Ковальової збагачує музичну культуру Луганського краю індивідуальністю свого творчого почерку.

Творчість композитора Андрія Яковича Сташевського (нар. 1969 р.) є ще однією сторінкою луганської композиторської школи. Він – випускник Северодонецького музичного училища ім. С.С.Прокоф'єва (кл. баяна А.Р.Рудницького), отримав два дипломи з вищою музичною освітою в Донецькій консерваторії ім. С.С.Прокоф'єва (кл. баяна проф. О.І.Шевченка, кл. композиції проф. О.В.Скрипника), крім того пройшов стажування та отримав диплом виконавця у Вищій школі музики й театру м. Ганновер у Німеччині (кл. проф. Е.Мозер). З 1999 року композитор працює в Інституті культури і мистецтв Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. А.Сташевський – музикант із дуже широкою амплітудою пріоритетів. Прекрасний виконавець-баяніст, лауреат Всеукраїнського та декількох міжнародних конкурсів, досвідчений науковець – кандидат мистецтвознавства, доцент, академік Міжнародної академії інформатизації, в активі якого чисельна кількість публікацій, включаючи монографії, посібники. А.Сташевський – талановитий педагог, що виховав цілу плеяду прекрасних виконавців-лауреатів різних конкурсів, музично-громадський діяч, організатор фестивалів, концертних акцій, голова Луганської обласної організації Національної всеукраїнської музичної спілки [15; 16].

Однак зупинимось більш докладно на творчому доробку А.Сташевського-композитора, який написав: симфонічну сюїту “Давньокиївські фрески” (2005), Концерт для баяна з оркестром (1995), Прелюдію для оркестру народних інструментів (1992), Рондо для кларнета, саксофона та фортепіано (1992), Варіації для фортепіано (1991), струнний квартет (1994), а також цілу низку творів для баяна, зокрема Капричіо у джазовому стилі (1991), дві сюїти “Образи” (1990, 1991), Фольк-зошит (1994), “Монолог-хід” (1994), сюїту-зошит “Давньокиївські фрески” (2005).

Образно-емоційні та стильові пріоритети творчості А.Сташевського виявляюся цілою низкою напрямів. Це бурхлива віртуозність, замішана на стильових компонентах сучасного джазу, зокрема бі-бопу, ф'южну та ін. (п'єса Капричіо); драматизм, інтонаційна й драматургічна напруга (“Монолог-хід”); імпресіоністична звукофарбовість, темброва колористичність (сюїта “Образи”); епічність, фресковість, інтонаційний зв'язок з архаїкою (сюїта-зошит “Давньокиївські фрески”) [1; 13; 14]. Саме в баянній музиці композитор реалізується максимально, оскільки докорінно знає всі тонкощі та можливості інструмента, а тому саме його музика стала визнаною. Провідний фахівець у галузі баянного мистецтва країни, доктор мистецтвознавства,

професор НМАУ ім. П.І.Чайковського, академік М.А.Давидов, характеризуючи баянну творчість композитора, висловився так: "...твори Андрія Сташевського надзвичайно сучасні для використання як у концертній, так і педагогічній практиці. Вони характеризують Андрія Сташевського як дуже талановитого і перспективного композитора, здатного продовжити і примножити здобутки корифеїв української баянної творчості на новому етапі розвитку композиторської та баянної шкіл в Україні..." [5].

Композиторська творчість А.Сташевського відзначена нагородами творчих конкурсів, зокрема Всеукраїнського конкурсу молодих композиторів "Gradus ad Parnassum" у рамках Міжнародного форуму музики молодих у Києві (диплом за Рондо для кларнета, саксофона та фортепіано, 1993 р.); Міжнародного конкурсу "Gradus ad Parnassum" у рамках МФММ (спеціальна премія за твір "Монолог-хід" для баяна, 1995 р.) [6; 7]; міжнародного композиторського конкурсу музики для баяна-акордеона "Дні акордеона" в м. Смедерево, Сербія (II премія за твір "Давньокиївські фрески").

Баянна музика А.Сташевського здобула визнання серед концертних виконавців країни та студентської молоді мистецьких ВЗН. Вона все частіше звучить у концертах, фестивалях та конкурсних змаганнях як в Україні, так і в Росії, Білорусі, Німеччині, Болгарії, Сербії, Польщі, Іспанії. Серед відомих виконавців-баяністів творів А.Сташевського слід назвати такі імена, як заслужений артист України, професор НМАУ ім. П.І.Чайковського П.Фенюк; лауреати міжнародних конкурсів, доценти, викладачі та аспіранти НМАУ ім. П.І.Чайковського В.Заєць, А.Лисенко, Є.Новиков; доцент Інституту мистецтв НПУ ім. М.Драгоманова К.Жуков, викладач Вищої школи музики й театру в м. Ганновер К.Бур'ян, клінгенталівський лауреат А.Козицький, викладач ІКМ Луганського національного університету ім. Т.Шевченка І.Ященко та ін. Серед інших виконавців музики А.Сташевського слід назвати Академічний симфонічний оркестр Луганської філармонії (диригент – К.Шмід, Австрія). Композитором видано три збірки баянних творів.

Олена Гончарук є випускницею Ворошиловградського музичного училища (теоретичний відділ) та Донецької державної консерваторії ім. С.С.Прокоф'єва (1993 р., кл. проф. С.О.Мамонова). Композиторка працює викладачем теоретичних дисциплін Кременської музичної школи. Професійна майстерність у галузі композиції відзначена дипломом Всеукраїнського конкурсу молодих композиторів "Молода Україна – Прокоф'єву" (м. Донецьк, 1991 р.). О.Гончарук є авторкою симфонічної, камерно-інструментальної музики, а також значної кількості вокальних та хорових творів [13].

Серед широкого загалу її творів виділяється Симфонія (1993). Твір прекрасно оркестрований, виконаний уперше симфонічним оркестром Донецької філармонії (диригент О.Долінський). Соната для фортепіано (1991) є тричастинним циклом із традиційним підходом щодо формоутворення, але, як і попередній твір, соната відверто відбиває стильові риси, що є характерними для музичного мислення другої половини ХХ століття. У цих творах особливо відчувається вплив найвідомішого класика цього періоду Д.Шостаковича.

Антон Клейн належить до молодого покоління луганських композиторів. Він є членом НСКУ, вихованцем Луганського музичного училища (теоретичний відділ, кл. С.П.Турнеєва) та Донецької консерваторії ім. С.С.Прокоф'єва (кл. композиції проф. С.О.Мамонова). Композитор працює в Луганському українському академічному музично-драматичному театрі. Він є автором переважно інструментальних жанрів, зокрема симфонії, струнного квартету, двох квінтетів для кларнета і струнних, поеми для труби і духового оркестру, сюїти для саксофона-альта і фортепіано.

Творами автора властиві такі якості, як монументальність, трагічне світосприйняття, а також характерне використання елементів музичної мови джазової музики [9].

До наймолодшого покоління композиторів Луганщини належить **Катерина Карпенко**. Вона є випускницею Луганського державного інституту культури і мистецтв (2007 р., кл. композиції проф. С.П.Турнеєва). Із цього ж року є членом НСКУ. У творчому активі молодої композиторки – Симфонія "Упокорення" для сопрано, читця та симфонічного оркестру, балет "Рожеве і червоне", струнний квартет "Український", вокальні цикли, музика до вистав, зокрема "Мила Шура", "Щасливий Ганс" та ін. [9].

Особливою оригінальністю серед творів К.Карпенко виділяється її симфонія. П'ятичастинний великий симфонічний цикл із залученням солістів відбиває тематику сакральності та

духовного просвітлення. У цілому, у творчості композиторки переважають лірико-трагічні образи й настрої.

Отже, підводячи підсумок цієї розвідки, окреслимо висновки:

- професійна композиторська школа на Луганщині є певною мірою молодим видом мистецтва, становлення якої відбувалося протягом останніх двох-трьох десятиліть;
- серед культурно-історичних чинників, що вплинули на розвиток професійної композиторської школи на Луганщині, можна визначити такі: загальний розвиток музичної культури в регіоні у другій половині ХХ ст., концентрація фахівців та музичної еліти; відкриття на початку ХХІ ст. вищих музичних закладів III–IV рівнів акредитації; відкриття класу композиції в ЛДІКМ та поява можливості репродукції фахівців-композиторів безпосередньо в регіоні;
- творчий багаж осередку луганських композиторів формувався на основі традицій різних композиторських шкіл, вихованцями яких і є митці-луганчани (це харківська, донецька, ростовська та, власне, молода луганська композиторські школи);
- у творчості шести професійних композиторів Луганщини представлено основні жанрово-стильові напрями сучасної академічної музики;
- визнання досягнень творчого доробку луганського осередку, а саме: участь його представників у відомих музичних форумах та фестивалях, їх конкурсні й державні нагороди, виконання творів знаними виконавцями та колективами, виконання за межами країни – усе це свідчить про активність процесу формування, започаткування високих мистецьких традицій та виокремлення професійної композиторської творчості на Луганщині в самостійний та значущий вид музичного мистецтва в регіоні.

Матеріал розвідки не претендує на докорінне дослідження всіх аспектів композиторської творчості Луганщини, а лише виявляє проблему в її загальному вигляді. Звісно, що такий величезний практичний досвід композиторів Луганщини потребує більш детального висвітлення з різних сторін, а тому саме цим завданням потрібно присвятити окреме спеціальне дослідження.

1. Василенко А. Андрій Сташевський / А.Василенко // Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа) / НМАУ ім. П.І.Чайковського. – К., 2005. – С.258-259.
2. Василенко А. Несколько слов о музыкально-поэтических произведениях на стихи Лидии Лазор и об их авторах / А.Василенко // Лазор Л. Грозди жизни. – Луганск, 2002. – 448 с.
3. Василенко А. Несколько слов о романах и песнях на стихи Лидии Лазор / А.Василенко // Лазор Л. Просека любви. – Алчевск : ДГМИ, 2004. – 128 с.
4. Видатні особистості Луганщини : довідник. – Луганськ, 2008. – 82 с.
5. Давидов М. Вступне слово / М.Давидов // Сташевський А. Концертні твори для баяна. – Луганськ : 2007. – Вип.1. – С.1.
6. IV Міжнародний форум музики молодих [Буклет]. – К., 1995.
7. II Міжнародний форум музики молодих [Буклет]. – К., 1993.
8. Інтерв'ю автора з С.Турнеєвим (рукопис з фонограми). – Луганськ, 2008.
9. Лунає пісня над Луганню [Буклет компакт-диску]. – Луганськ, 2008.
10. Михалева Е. Неоромантические тенденции в концерте для гобоя, фагота и камерного оркестра С.Турнеева / Е.Михалева // Музичний стиль: теорія, історія, сучасність. Наук. Вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. – К., 2004. – Вип.38. – С.242–246.
11. Міхальова Є. Вступне слово / Є.Міхальова // Лунає пісня над Луганню. – Луганськ, 2008. – 52 с.
12. Муха А. Композитори України та української діаспори : довідник / А.Муха. – К., 2004. – 352 с.
13. Несвіт Ю. Баянна творчість композиторів Луганщини / Ю.Несвіт // Актуальні питання баяно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах / ЛНПУ ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2006. – Вип.2. – С.110–115.
14. Несвіт Ю. Творчість для баяна композитора Андрія Сташевського / Ю.Несвіт // Творчість композиторів України для народних інструментів : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конфер. / ЛДМА ім. М.Лисенка, ДДПУ ім. І.Франка. – Львів, 2006. – С.56–59.
15. Семешко А. Вступне слово / А.Семешко // Сташевський А. Концертні твори для баяна. – Луганськ, 2008. – Вип.3.
16. Фенюк П. Вступне слово / П.Фенюк // Сташевський А. Концертні твори для баяна. – Луганськ, 2007. – Вип.2. – С.1.
17. Черепанин М. Естрадний олімп акордеона / М.Черепанин, М.Булда. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 256 с.
18. Яценко І. Образний зміст та особливості композиційної побудови сюїти-зошита “Давньокиївські фрески” для баяна Андрія Сташевського / І.Яценко, Г.Синяньська // Творчість композиторів України для

народних інструментів : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конфер. / ЛДМА ім. М.Лисенка, ДЦПУ ім. І.Франка. – Львів, 2006. – С.56–59.

This article deals with the professional composers' arts in Lugansk region during the last decades of XX century and the beginning of XXI century. The achievements of leading composers of Lugansk region in the field of academic genres are reviewed and characteristics of figurative style of their music are provided. The common features and peculiarities of development of the regional composers' school in Lugansk region are discovered.

Key words: *professional composers' arts, musical works, genres and styles of music, figurative and emotional meaning of music.*